

MASTER'S GUIDE

Alusliikennepalvelut

Alusliikennepalveluista säädetään Alusliikennepalvelulaissa 623/2005 sekä Valtioneuvoston asetuksilla alusliikennepalvelusta 763/2005, 1798/2009, 1304/2011 ja 1216/2018.

ALUSLIKENNEPALVELUUN OSALLISTUMINEN

Alukset, joiden suurin pituus on vähintään 24 metriä, ovat velvollisia osallistumaan alusliikennepalveluun.

Liikkuessaan VTS-alueella alusten on ylläpidettävä jatkuvaa päivystystä alueen työskentelykanavalla sekä noudatettava VTS-alueella tapahtuvaa liikennöintiä koskevia säännöksiä. Tarkemmat ohjeet vaadittavista liikenneilmoituksista ja työskentelykanavista löytyvät VTS-aluekohtaisista ohjeista.

Myös muita aluksia, jotka liikkuvat VTS-alueella, mutta eivät ole velvollisia osallistumaan VTS-palveluun, suositellaan kuuntelemaan kyseisen VTS-alueen tai -sektorin työskentelykanavaa.

VTS-KESKUSTEN SIJAINNIT JA TOIMINTA-AJAT

Suomessa alusliikennepalvelua eli VTS-palvelua ylläpitää Fintraffic Meriliikenteenohjaus Oy (Fintraffic VTS). VTS-keskukset sijaitsevat Turussa, Helsingissä ja Lappeenrannassa.

Suomen rannikon merialueet on jaettu kuuteen VTS-alueeseen. Näitä ovat Bothnia VTS, West Coast VTS, Archipelago VTS, Hanko VTS, Helsinki VTS ja Kotka VTS. Lisäksi Saimaan syväväylän alueella toimii Saimaa VTS.

Rannikolla VTS-palveluja tarjotaan 24 h/vrk ympäri vuoden. Katkoksen toimintaan saattavat aiheuttaa tekniset viat tai yllättävä henkilöstövajaus. Katkoksista toiminnassa ilmoitetaan erikseen merivaroituksin ja paikallisvaroituksin. Saimaa VTS tarjoaa palveluja vain toimintakautensa aikana. Toimintakausi noudattaa pitkälti Saimaan kanavan aukioloaikoja, mutta Fintraffic VTS tiedottaa sen alkamisesta ja päättymisestä erikseen.

VTS-KESKUKSISTA ANNETTAVAT PALVELUT

Alusliikennepalveluja ovat tiedotukset, navigointiapu ja alusliikenteen järjestely.

Rannikon VTS-alueilla tarjotaan kaikkia kolmea palvelutasoa alla olevan kuvauksen mukaisesti. Saimaa VTS:n alueella tarjotaan tiedotukset-palvelua.

Turvallisuuden parantamiseksi ja yhtenäisen meritilannekuvan aikaansaamiseksi käytetään rannikon VTS-alueilla yhteydenpitokielenä ensisijaisesti englannin kieltä. Tarpeen mukaan alusliikennepalvelua annetaan myös suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

Tiedotuksia annetaan alukselle tarvittaessa, määräajoin, aluksen ilmoittautuessa tai aluksen pyytäessä tietoja. Tiedotuksina aluksille kerrotaan asioita, jotka vaikuttavat aluksen turvalliseen navigointiin ja sujuvaan liikennöintiin. Tällaisia tietoja ovat mm. VTS-alueen liikenne, olosuhdetiedot sekä tiedot turvalaitteiden ja väylien tilasta. VTS seuraa alusten kulkua ja tiedottaa alusta tarvittaessa sitä uhkaavasta vaaratilanteesta. Tiedotukset-palvelua tarjotaan kaikilla VTS-alueiden väyläosuuksilla.

Navigointiapua voidaan antaa tunnistetulle alukselle sen pyynnöstä tai VTS:n katsoessa sen tarpeelliseksi. Navigointiapu on vain päämäärähakuista ja ohjeellista, ja vastuu aluksen ohjailusta säilyy aluksen päälliköllä. Navigointiapuna voidaan antaa tietoja aluksen sijainnista ja suuntimia/suuntia pohjan suhteen esimerkiksi väylän keskilinjalle tai luotsipaikalle. Suuntimia tai suuntia pohjan suhteen annetaan myös merenkulullisen vaaran, esimerkiksi matalikon turvallisiksi sivuuttamiseksi. Annetut tiedot perustuvat VTS-keskuksessa käytössä olevien tutkien ja AIS-järjestelmän tietoihin. Navigointiapua annetaan rannikon VTS-alueilla avoimilla merialueilla, mereltä luotsipaikkojen läheisyyteen sekä ulkoankkuripaikoille.

Alusliikennettä järjestellään liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden parantamiseksi. Liikenteen järjestelemiseksi on VTS-alueilla pysyviä kohtaamis- ja ohittamiskieltoalueita. Lisäksi liikennettä voidaan porrastaa sekä pysyvillä ohittamis- ja kohtaamiskieltoalueilla että luotsipaikkojen läheisyydessä huomioiden liikennetilanne ja sääolosuhteet. Tavoitteena on ehkäistä alusten vaarallisia kohtaamisia ja ohituksia sekä liikenteen ruuhkautumista.

Eri VTS-alueilla annetut palvelut kuvataan oppaan VTS-aluekohtaisessa osuudessa.

POIKKEAMATILANTEET

Erytistilanteissa, kuten poikkeuksellisissa sääolosuhteissa, meripelastustapahtuman tai muun liikennettä rajoittavan tai vaarantavan tapahtuman aikana, VTS voi tilapäisesti sulkea väylän tai väylänosan, määrätä aluksia ankkuriin tai asettaa nopeusrajoituksia.

Aluksen tulee ilmoittaa VTS-keskukselle kaikki merenkulun turvallisuuteen liittyvät poikkeamatilanteet viipymättä. Onnettomuustilanteessa tai sen uhatessa aluksen tulee merialueilla ottaa ensin yhteys Meripelastuskeskukseen (puh. 0294 1000). Saimaan alueella yhteyttä tulee ottaa hätäkeskukseen (puh. 112) tai VTS-keskukseen.

ALUKSEN PÄÄLLIKÖN VASTUU JA ILMOITUSVELVOLLISUUS

Aluksen osallistuminen VTS-palveluun ei vaikuta päällikön vastuuseen aluksen ohjailusta. Jos aluksen päällikkö ei aluksen turvallisuuteen liittyvästä pakottavasta syystä pysty osallistumaan VTS-palveluun tai noudattamaan VTS:n erityistilanteissa antamia määräyksiä, tulee päällikön ilmoittaa tästä välittömästi VTS:lle.

Aluksen päällikön on ilmoitettava VTS:lle seuraavista VTS-alueella tai sen läheisyydessä tapahtuneista tapauksista:

- kaikista aluksen turvallisuuteen vaikuttavista vaaratilanteista tai onnettomuuksista, kuten yhteentörmäyksestä, pohjakosketuksesta, vauriosta, toimintahäiriöstä tai koneviasta, vuodosta tai lastin siirtymisestä sekä kaikista rungon vioista tai rakenteellisista vioista
- kaikista merenkulun turvallisuutta vaarantavista vaaratilanteista tai onnettomuuksista, kuten aluksen ohjattavuuteen tai merikelpoisuuteen mahdollisesti vaikuttavista häiriöistä sekä kaikista aluksen kuljetuskoneistoon, ohjauslaitteisiin, sähköntuotantolaitteisiin taikka navigointi- tai viestintälaitteisiin vaikuttavista vioista
- kaikista tilanteista, jotka saattavat aiheuttaa vesien tai rannikon pilaantumista, kuten ympäristöä pilaavien aineiden pääsystä veteen tai tällaisen päästön uhasta
- kaikista merellä ajalehtivista ympäristöä pilaavien aineiden lautoista sekä konteista tai pakkauksista

Jos alukset sopivat keskenään liikennetilanteeseen liittyvistä asioista, on keskustelu käytävä VTS-kanavalla.

VTS-TALLENNEPYYNNÖT

VTS-alueen liikennekuva ja siihen liittyvä VHF-radioliikenne tallennetaan VTS-keskuksissa. Tallenteita säilytetään vähintään 30 vuorokautta.

Luovutettavat tallenteet hinnoitellaan liiketaloudellisin perustein. Viranomaiskäyttöön luovutettavat tallenteet ovat maksuttomia. Tallenteiden julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

LUOTSAUS

Aluksen on Suomen vesialueella ja Saimaan kanavan vuokra-alueella olevilla luotsattavilla väylillä käytettävä luotsia, jos aluksen lastin vaarallisuus tai haitallisuus, taikka aluksen koko sitä edellyttää. Luotsauslaissa annetaan tarkemmat säännökset aluksista, joita luotsinkäyttövelvollisuus koskee.

Jos alus käyttää linjaluotsia, erivapautta tai sille on myönnetty poikkeus luotsin käyttövelvollisuuteen, on aluksen päällikön aluksen saapuessa VTS-alueelle ilmoitettava VTS-keskukselle vapautuksen numero. Aluksen päällikkö voi tehdä ennakoilmoituksen vapautuksen numerosta VTS-keskukselle. Ennakoilmoituksen voi samassa yhteydessä tehdä usealle matkalle.

Luotsintilaus

Luotsauksesta Suomessa vastaa Finnpilot Pilotage Oy. Luotsitilaukset tehdään Finnpilotin luotsinvälitykseen. Luotsintilauslomake: <http://www.pilotorder.fi>.

Helsingin luotsausalue (Emäsalo, Helsinki, Porkkala) ja Hanko

Internet: www.pilotorder.fi
Sähköposti: pilotorder.south@finnpilot.fi
Puhelin: +358 (0) 400 907 977
Faksi: +358 (0) 29 52 53010

ANKKUROINTI

Aluksen on aina ilmoitettava ankkuroinnista Suomen aluevesillä sekä VTS:lle että Rajavartiolaitokselle. Aluksen tulee tehdä ilmoitus joko itse tai asiamiehensä kautta. Lisäksi aluevesillä ankkuroivalta alukselta edellytetään sähköisen tullilmoituksen tekemistä, vaikka alus ei olisikaan tulossa Suomen satamaan.

Suomen satamasta lähdettyään aluksen on lisäksi varmistettava Rajavartiolaitokselta, onko ankkurointi Suomen aluevesillä mahdollista. Myös tässä tapauksessa ankkuriin jäävän aluksen on tehtävä sähköinen tullilmoitus.

TALVIMERENKULKU 1.11.-31.5.

Väylävirasto julkaisee vuosittain Suomen talvimerenkulku -ohjeen internet-osoitteessa <https://vayla.fi/vaylista/vesivaylat/talvimerenkulku>. Uudesta julkaisusta tiedotetaan erikseen.

Aluksen saapuessa ensimmäistä kertaa jäänmurtokaudella Suomen tai Ruotsin avustusalueelle siltä kysytään seuraava kysymys AIS-tekstiviestillä, VHF-puhelimella tai sähköpostilla:

”Hyväksyttekö Suomen talvimerenkulun ohjeet ja sitoudutteko noudattamaan niitä?”

22.6.2021

Helsinki VTS sektori 1

Kysymykseen vastataan "kyllä" tai "ei". Kyllä-vastaus oikeuttaa alukselle jäänmurtoavustuksen, eikä aiheuta alukselle kuluja. Ei-vastaus vaikuttaa jäänmurtoavustuksen saamiseen Suomen satamiin tultaessa.

Alus tai varustamo voi antaa vastauksen etukäteen sähköpostilla Turku Radioon (turku.radio@fintraffic.fi), josta tieto välitetään viranomaisille. Varustamot voivat toimittaa vastauksen ennakkoon kootusti kaikilta alueella liikennöiviltä aluksiltaan.

BALTIC SEA WASTE FEE

Itämeren alueella aluksilta kerätään satamakäyntien yhteydessä aina jätemaksu. MARPOL I, IV ja V mukaiset jätteet voi jättää satamiin ilman erillistä maksua, sillä aluksilta perittävä jätemaksu kattaa myös niiden vastaanottamisen. Kyseiset jätteet suositellaan jätettäväksi satamiin, sillä Itämeri on luokiteltu erityisen herkäksi merialueeksi. Ilmoitus jätteistä tulee tehdä viimeistään 24 h ennen saapumista satamaan tai jos matka on lyhyempi kuin 24 h, viimeistään lähtiessä edellisestä satamasta. Aiheesta voi lukea tarkemmin Baltic Sea Waste Fee -esitteestä, joka löytyy Fintraffic VTS:n internetsivulta osoitteesta <https://www.fintraffic.fi/fi/vts/masters-guide>.

Helsinki VTS, sektori 1 Helsinki ja Vuosaari

VTS-ALUE

VTS-alue kattaa Helsingin edustan alueen sisältäen kauppamerenkulun väylät Kytön majakan, Helsingin kasuunin ja Kalkkirannan välisellä alueella. Sektori kattaa myös Helsingin sataman hallinnollisen alueen.

Alueen kulmapisteiden koordinaatit:

1. 60°08,7'P, 024°43,5'I
2. 59°55,5'P, 024°43,5'I
3. 59°58,2'P, 025°20,0'I
4. 60°10,3'P, 025°20,0'I
5. 60°15,5'P, 025°25,0'I

VTS-keskuksista annettavat palvelut on kuvattu tarkemmin kohdassa Alusliikennepalvelut.

LIIKENNEILMOITUKSET

Helsinki VTS sektori 1:n työskentelykanava on 71.

Liikenneilmoitusten sisältö:

- Aluksen nimi
- Ilmoittautumispaikan nimi
- Määränpää
- Suunniteltu reitti. Vaihtoehtoisen väylän käytöstä on tehtävä ilmoitus.

Vaaditut ilmoitukset:

- saapumisilmoitus VTS-alueelle
- ilmoitus ennen ankkuroimista
- lähtöilmoitus ennen lähtöä ankkuripaikalta
- ilmoitus kiinnityttyä laituriin
- lähtöilmoitus ennen satamasta lähtöä
- Helsingin satamasta lähtiessä aluksen on annettava lähtöilmoitus ennen lähtöä saadakseen lähtöluvan.
 - Helsingin Etelä- ja Länsisatamassa lähtöilmoitus annetaan, kun alus on valmis lähtemään liikkeelle 5 minuutin sisällä lähtöilmoituksesta.
 - Vuosaaren satamasta lähtevän aluksen lähtöluva on voimassa 15 minuuttia. Aluksen on tämän ajan kuluessa lähdettävä liikkeelle. Aluksen tulee antaa ilmoitus lähtiessään liikkeelle satamasta. Lähtöluvamenettely koskee myös aluksia, jotka siirtyvät satamassa laituripaikasta toiseen.
- ilmoitukset alueen ilmoittautumispisteissä:
 - 15 minuuttia ennen saapumista Kustaanmiekan- tai Särkänalmeeseen
 - sivuuttaessa Itätoukin matkalla pohjoiseen
 - 15 minuuttia ennen Kuivan Hevosen sivuutusta rantaväylällä matkalla itään tai Vuosaaren satamaan
- lähtöennakkoilmoitus Helsingin satamasta lähteville:
Muun kuin julkaistun aikataulun mukaisessa linjaliikenteessä olevan aluksen on annettava alustava

lähtöennakko kiinnittyään. Mikäli saapuessa annettu lähtöennakko tai linjaliikenteen julkaistun aikataulun mukainen lähtöaika muuttuu, on aluksen ilmoitettava siitä VTS:lle mahdollisimman hyvissä ajoin. Jos aluksen lähtö viivästyy ilmoitetusta ennakkoajasta, on aluksen ilmoitettava myös siitä viipymättä VTS:lle.

- o VTS käyttää lähtöennakkotietoja väylänkäytön ennakkosuunnittelun lisäksi satamajäänmurron suunnitteluun.
 - o Lähtöennakkomenettely ei koske luotsia käyttäviä aluksia.
- paikallisliikenteen alukset antavat liikenneilmoitukset ainoastaan huonon näkyvyyden vallitessa

Toimintatavat Vuosaaren väylällä

Alusliikenteen järjestelmiseksi Vuosaaren satamasta lähteville aluksille on käytössä lähtölupamenettely. Lähtövalmiin aluksen antaessa lähtöilmoituksen VTS myöntää tai epää lähtöluvan liikennetilanteen mukaan. Myönnetty lähtölupa on voimassa 15 minuuttia. VTS ei anna lähtölupaa, jos väylällä on satamaan tuleva alus, joka on sivuuttanut Itätoukin, antanut 15 minuutin ilmoituksen Kuiva Hevoseen tai saapunut alueelle idästä toiselta sektorilta. Mikäli alus ei ole valmis lähtemään 15 minuutin kuluessa ja kohtaamis- ja ohittamiskieltoalueelle on vuoroa odottamassa muuta liikennettä, menettää alus lähtövuoronsa. Tällöin aluksen on annettava uusi ilmoitus VTS:lle lähtöluvan saamiseksi. Lähtölupamenettely koskee myös aluksia, jotka siirtyvät satamassa laituripaikasta toiseen.

Aluksen ilmoittautuessa Itätoukilla, saapuessa sektori 1:n alueelle idästä tai antaessa ilmoituksen 15 minuuttia ennen Kuiva Hevosta, VTS kertoo kohdattavan liikenteen ja muun aluksen turvallisen kulun kannalta merkittävän tiedon.

VTS suosittelee, että kovan tuulen (keskituuli 13 m/s tai enemmän) vallitessa alukset kohtaavat Vuosaaren väylällä ainoastaan Östra Rödhällenin eteläpuolella. VTS ei porrasta kohtaavaa liikennettä kohtaamis- ja ohittamiskieltoalueen ulkopuolella, vaan alukset sopivat turvallisesta kohtaamisesta toistensa kanssa.

Tuuliolosuhteiden rajoittaessa väylän käyttöä alukset voivat joutua odottamaan pääsyä väylälle. Tällaisissa tilanteissa aluksella on mahdollisuus hidastaa vauhtiaan turvallisen kohtaamisen varmistamiseksi Östra Rödhällenin eteläpuolella. VTS huolehtii siitä, että alus ei menetä väylänkäyttövuoroaan hidastuksen seurauksena, vaan huomioi liikennettä järjestellessään hidastaneen aluksen normaalin nopeuden mukaisen saapumisajan Itätoukille.

Toimintatavat Helsingin Länsisataman väylällä

VTS järjestee Länsisatamaan saapuvaa ja satamasta lähtevää liikennettä alusten ennalta ilmoitettujen aikataulujen mukaisesti.

Helsingin Länsisatamasta lähtevän aluksen on annettava lähtöilmoitus saadakseen VTS:ltä lähtöluvan. Lähtöilmoitus annetaan, kun alus on valmis lähtemään liikkeelle 5 minuutin sisällä lähtöilmoituksesta. Kovan tuulen vallitessa (maksimituuli 15 m/s) alus ei saa lähtölupaa, jos kääntöpaikalla on tai sinne on saapumassa toinen alus, jonka pituus on yli 215 m.

Satamaan matkalla oleville aluksille ilmoitetaan hyvissä ajoin järjestys, jossa ne pääsevät väylälle. Järjestys perustuu Helsingin satamalta saatuihin, sovittuihin kiinnitysaikoihin.

KOHTAAMIS- JA OHITTAMISKIELTOALUEET

Helsinki VTS:n sektori 1:llä on pysyvä kohtaamis- ja ohittamiskielto:

1. Särkängsalmessa latitudien 60°08,8'P ja 60°09,1'P välillä 7,9 metrin väylällä.
2. Kustaanmiekassa latitudien 60°08,1'P ja 60°08,6'P välillä 9,6 metrin väylällä.
3. Vuosaaren väylän pohjoisosassa latitudien 60°11,1'P ja 60°12,5'P välillä 11,0 metrin väylällä. Kielto ei koske kohtaamisia ja ohittamisia, joissa ainakin toisena osapuolena on hinaaja tai sellaiseen kooltaan rinnastettava alus.

NOPEUSRAJOITUKSET

1. Latitudilta 60°06,0'P pohjoiseen Helsingin satamaan johtavilla väyläosuuksilla 30 km/h, itärajana Itäkari.
2. Helsingin Sataman satama-altaissa ja Klippanin ympärillä 10 km/h.
3. Vuosaaren väylällä välillä Östra Rödhällen–Krokholmshället 30 km/h.
4. Välillä Krokholmshället–Vuosaaren satama sekä Vuosaaren satamassa 17 km/h.
5. Talvikaudella (1.11.–31.3.) Vuosaaren väylän välillä Krokholmshället–Vuosaaren satama on voimassa vuosittain jatkuva nopeusrajoitus 24 km/h.

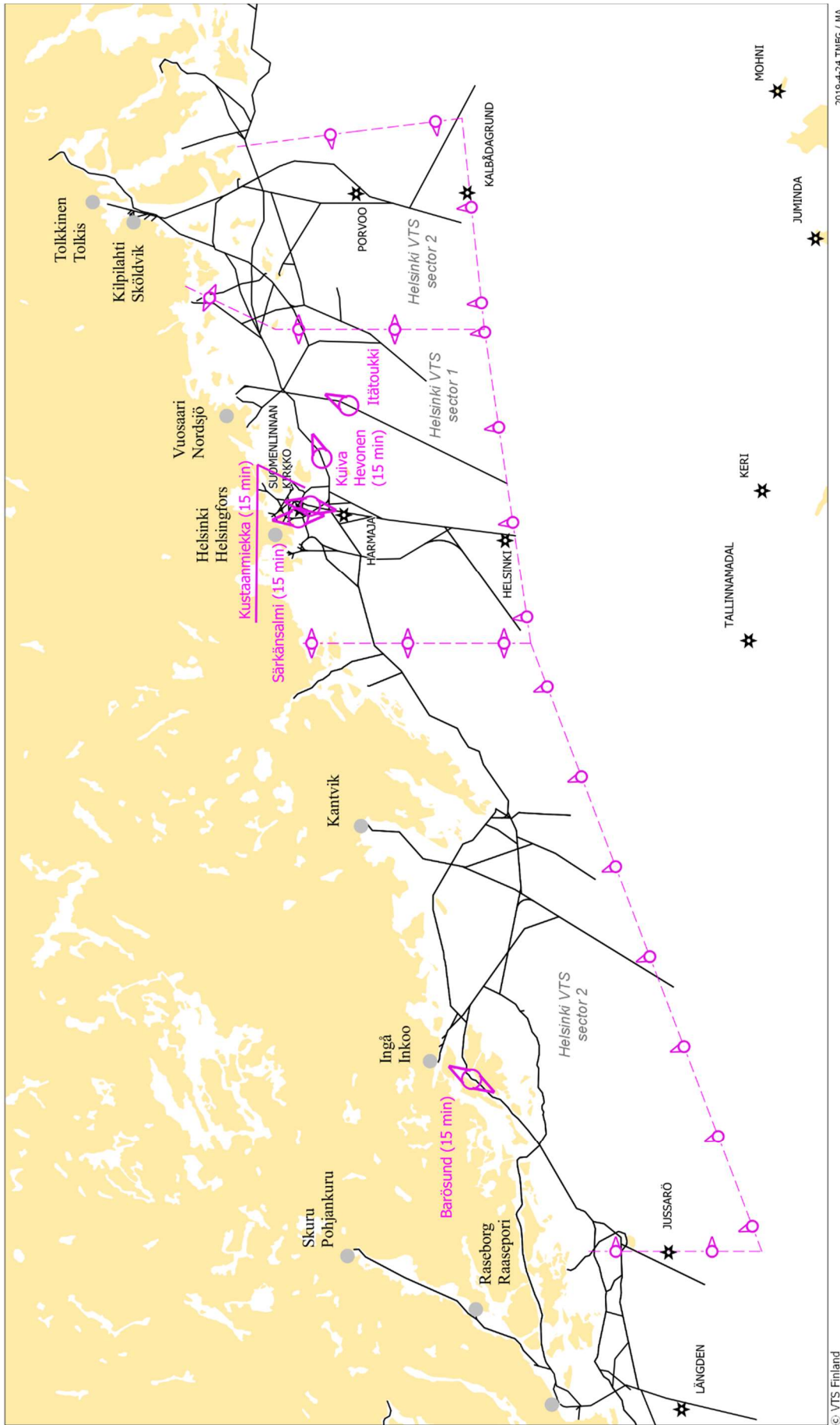
YHTEYSTIEDOT

Suomenlahden meriliikennekeskus
Vilhonvuorenkatu 2-4
00500 Helsinki

Puh: 020 448 5385
Faksi: 020 448 5380
Sähköposti: helsinki.vts@fintraffic.fi
VHF: ch.71

Vuoro esimies
Puh: 020 448 5391
Sähköposti: supervisors.hki@fintraffic.fi

Helsinki VTS

PÄIVITYKSET

Päiväys	Muutokset
25.11.2020	Talvimerenkulun ohjeet
07.01.2021	Yhtiön logo, nimi ja sähköpostiosoitteet vaihdettu
17.01.2021	Toimintatavat Vuosaaren väylällä
17.03.2021	Lisätty ankkurointia koskeva teksti.
06.04.2021	Toimintatavat Vuosaaren väylällä
09.06.2021	Toimintatavat Vuosaaren väylällä. Muutos Kuivan Hevosen ilmoituspisteessä. Baltic Sea Waste Fee -teksti.
22.06.2021	Jos alukset sopivat keskenään liikennetilanteeseen liittyvistä asioista, on keskustelu käytävä VTS-kanavalla.